

ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๑๐๖๓

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา
ของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
เรียน ปลัดกระทรวง อธิการบดี ผู้อำนวยการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๔๖๑๒ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย
ด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม
การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน ๕ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบมาตรการ
ให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชนตามมาตรการการลดภาระ
ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชนของกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยการให้ส่วนลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐเป็นลักษณะร่วมจ่ายระหว่างรัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในอัตรา ๖ : ๔ รวมกันไม่เกิน
ร้อยละ ๕๐ หรือเท่ากับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสนับสนุนไม่เกินร้อยละ ๒๐ และภาครัฐสนับสนุนเพิ่มเติม
อีกไม่เกินร้อยละ ๓๐ นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรการ
ให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียน
และค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป อนึ่ง สามารถ
ดาวน์โหลดหนังสือฉบับนี้ได้ที่เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th หัวข้อกฎหมายและระเบียบการคลัง/
การใช้จ่ายของส่วนราชการ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษ ทัศนิตามิก

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กองบัญชีภาครัฐ

กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๗ - ๑๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๑

แนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย
ด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
แนบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓ / ว ๑๐๖๙ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

ความเป็นมา

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชนตามมาตรการการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยการให้ส่วนลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นลักษณะร่วมจ่ายระหว่างรัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในอัตรา ๖ : ๔ รวมกันไม่เกินร้อยละ ๕๐ หรือเท่ากับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสนับสนุนไม่เกินร้อยละ ๒๐ และภาครัฐสนับสนุนเพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๓๐ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กรมบัญชีกลางจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐถือปฏิบัติในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน

หลักการทางบัญชี

ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙ เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ กำหนดรายได้ หมายความว่ารวมถึง เฉพาะกระแสรับของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการ (ก่อนหักค่าใช้จ่าย) ที่หน่วยงานได้รับหรือพึงได้รับเพื่อตนเองเท่านั้น และการวัดมูลค่าของรายได้ให้ใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือพึงได้รับสุทธิ

รายได้จากการให้บริการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ถือเป็นรายได้ตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ก็ต่อเมื่อเกิดรายได้และเข้าหลักเกณฑ์การรับรู้รายได้ ทั้งนี้ กรณีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสนับสนุนการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐโดยสนับสนุนให้ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐนำการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐดังกล่าวมาปรับลดจากรายได้จากการให้บริการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อแสดงถึงรายได้จากการให้บริการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับหรือพึงได้รับสุทธิ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙ เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

การบันทึกบัญชี

การบันทึกบัญชีตามมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน กรณีการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบ่งเป็น ๒ กรณีดังนี้

๑. กรณีรับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาด้วยจำนวนเต็มก่อนคืนส่วนลดค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ให้รับรู้การรับเงินค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมของการศึกษาเป็นรายได้ด้วยจำนวนเต็มทั้งหมด และปรับลดรายได้ที่เกิดจากการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐดังนี้

๑.๑ บันทึกรับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาด้วยจำนวนเต็มทั้งหมด ด้วยคำสั่งงาน ZGL_RE หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร RE ดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	xx
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	xx
เครดิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	xx
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	xx

๑.๒ เมื่อจ่ายเงินส่วนลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สนับสนุนไม่เกินร้อยละ ๒๐ คืนให้แก่นิสิตนักศึกษาให้ปรับลดรายได้ตามข้อ ๑.๑ ด้วยคำสั่งงาน ZF_02_PP หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร PP ดังนี้

เดบิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	xx
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	xx
เครดิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	xx
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	xx

ตัวอย่างที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง ได้รับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษา ด้วยจำนวนเต็มทั้งหมด ประกอบด้วย

ค่าลงทะเบียนเรียน	จำนวน	๙๐๐,๐๐๐	บาท
ค่าบำรุงการศึกษา	จำนวน	๑๐๐,๐๐๐	บาท
รวม	จำนวน	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท

ต่อมามหาวิทยาลัยตัวอย่างได้ดำเนินการตามมาตรการการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาโดยสนับสนุนการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาในอัตราร้อยละ ๒๐

การบันทึก...

การบันทึกบัญชีของมหาวิทยาลัยตัวอย่างเป็นดังนี้

(๑) บันทึกรับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาด้วยจำนวนเต็มทั้งหมด ด้วยคำสั่งงาน ZGL_RE หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร RE ดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	๑,๐๐๐,๐๐๐
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	
เครดิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	๙๐๐,๐๐๐
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	๑๐๐,๐๐๐

(๒) เมื่อจ่ายเงินส่วนลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่มหาวิทยาลัยสนับสนุนในอัตราร้อยละ ๒๐ คืนให้แก่บัณฑิตนักศึกษาให้ปรับลดรายได้ตามข้อ (๑) ด้วยคำสั่งงาน ZF_02_PP หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร PP ดังนี้

เดบิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	๑๘๐,๐๐๐
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	๒๐,๐๐๐
เครดิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	๒๐๐,๐๐๐
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	

๒. กรณีรับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาด้วยจำนวนสุทธิจากการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ให้รับรู้การรับเงินค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมของการศึกษาเป็นรายได้ด้วยจำนวนสุทธิจากการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้วยคำสั่งงาน ZGL_RE หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร RE ดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	xx
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	xx
เครดิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	xx
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	xx

ตัวอย่างที่ ๒

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยตัวอย่างได้รับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาด้วยจำนวนสุทธิโดยสนับสนุนการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาในอัตราร้อยละ ๒๐ ตามมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

ค่าลงทะเบียนเรียน	จำนวน	๙๐๐,๐๐๐	บาท
ค่าบำรุงการศึกษา	จำนวน	๑๐๐,๐๐๐	บาท
หัก ส่วนลดอัตราร้อยละ ๒๐	จำนวน	(๒๐๐,๐๐๐)	บาท
รวมรายได้สุทธิ	จำนวน	๘๐๐,๐๐๐	บาท

การบันทึก...

การบันทึกบัญชีของมหาวิทยาลัยตัวอย่างเป็นดังนี้

บันทึกรับเงินรายได้จากการให้บริการการศึกษาเป็นรายได้ด้วยจำนวนสุทธิจากการลด
ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา ด้วยคำสั่งงาน ZGL_RE หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร RE ดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101) หรือ	๘๐๐,๐๐๐
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท) (1101XXXXXX)	
เครดิต รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา (4301020107)	๗๒๐,๐๐๐
รายได้ค่าบริการการศึกษา (4301020110)	๘๐,๐๐๐

การแสดงข้อมูลในรายงานการเงิน

เพื่อให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และจำนวนการลดค่าเล่าเรียน
และค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์การรับรู้รายได้ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙
เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐแสดงรายได้จากการให้บริการการศึกษา
ด้วยยอดจำนวนสุทธิจากการลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในงบแสดงผล
การดำเนินงานทางการเงิน และให้เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับบัญชีรายได้
ค่าธรรมเนียมการศึกษาและบัญชีรายได้ค่าบริการการศึกษาเพื่อแสดงรายได้ด้วยจำนวนเต็มทั้งหมดและจำนวน
การลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ตัวอย่างที่ ๓

มหาวิทยาลัยตัวอย่าง

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน (ตัวอย่างบางส่วน)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	๒๕๖๔	๒๕๖๓
รายได้			
.....
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	๑๐	๘๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
.....
.....

หมายเหตุ...

หมายเหตุ ๑๐ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	หน่วย : บาท	
	๒๕๖๔	๒๕๖๓
รายได้จากการให้บริการการศึกษา		
รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
หัก ส่วนลดอัตราร้อยละ ๒๐	(๑๘๐,๐๐๐)	-
รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษาสุทธิ	๗๒๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
รายได้ค่าบริการการศึกษา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
หัก ส่วนลดอัตราร้อยละ ๒๐	(๒๐,๐๐๐)	-
รายได้ค่าบริการการศึกษาสุทธิ	๘๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวมรายได้จากการให้บริการการศึกษาสุทธิ	<u>๘๐๐,๐๐๐</u>	<u>๑,๐๐๐,๐๐๐</u>
ประกอบด้วย :		
รวมรายได้จากการให้บริการการศึกษา	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
รวมส่วนลดอัตราร้อยละ ๒๐	(๒๐๐,๐๐๐)	-